

Na odboru sociálních věcí jsou pro oddělení vykonávající sociálně-právní ve vnitřním předpise úřadu s názvem Organizační řád MMOI a MPO specifikovány činnosti realizované v rámci samostatné, přenesené a rozšířené působnosti.

Pracovní profily jednotlivých zaměstnanců zařazených v orgánech sociálně-právní ochrany jsou dány zejména platnou legislativou, a to zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kde jsou stanoveny kvalifikační předpoklady.

Dle metodického doporučení MPSV ze dne 16. 1. 2017: u zaměstnanců OSPOD zařazených k výkonu SPOD (sociálně-právní ochrany) od 1. 1. 2015 je nezbytné zohlednit požadavek stanovený v kritériu 5c), podle kterého OSPOD přihlásí nového zaměstnance ve lhůtách stanovených právními předpisy ke zkoušce ZOZ(zvláštní odborná způsobilost).

Oprávnění, plná moc a služební průkaz

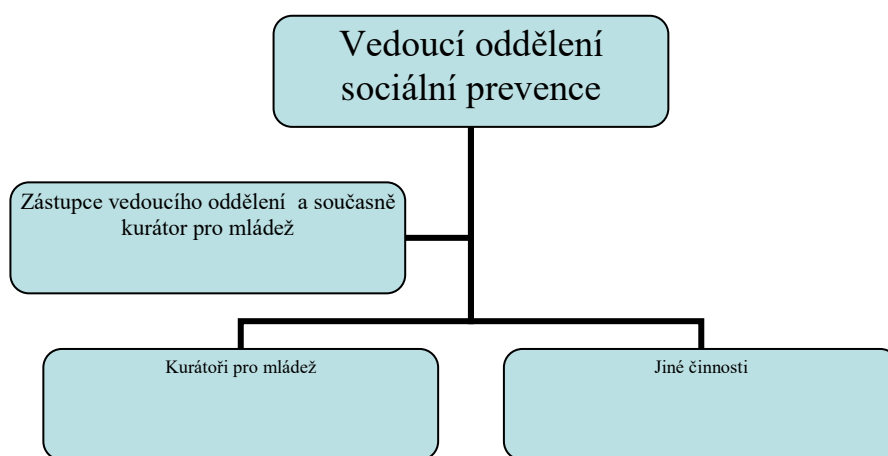
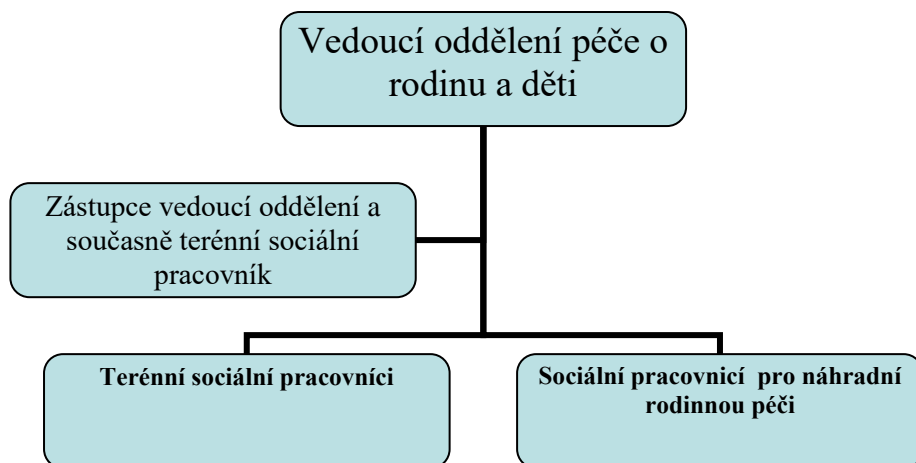
- poskytování sociálně-právní ochrany se všemi činnostmi, povinnostmi a oprávněními je v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb.
- pro řízení před notáři a soudy jsou pracovníci vybaveni plnou mocí.
- každý zaměstnanec je vybaven písemnou formou oprávnění a povinností, které může na požádání předložit. Každý zaměstnanec se může prokázat služebním průkazem.
- nedochází ke kumulaci agendy sociálně-právní ochrany s jinými agendami mimo výkon sociálně-právní ochrany. Každá pracovní pozice je vyhrazena výlučně k výkonu sociálně-právní ochrany.

Při své činnosti pracovníci jednají v souladu s Etickým kodexem sociálního pracovníka ČR. Všichni pracovníci zařazení do OSPOD jsou povinni se řídit platnou legislativou a také standardy kvality sociálně-právní ochrany dětí.

Počet pracovníků

Optimální počet pracovníků sociálně-právní ochrany by měl vycházet ze standardů kvality zakotvených ve vyhlášce č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí účinné od 1. 1. 2013. V kritériu 4b je uvedeno základní výchozí kritérium, kdy 1 zaměstnanec připadá na 800 dětí (osob mladších 18ti let věku), které jsou hlášeny k trvalému pobytu ve správním obvodu orgánu sociálně-právní ochrany dětí. **Město Olomouc je zařazeno do kategorie měst, kde je míra ohrožení dětí stanovena v kategorii 3, tedy té s nejvyšší mírou náročnosti.**

Oddělení péče o rodinu a dítě (dále jen OPD) i oddělení sociální prevence mají řádně personálně zabezpečena místa pro výkon sociálně-právní ochrany dětí.

Předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka

Jsou dány zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v § 110 vymezuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka takto:

- **plná svéprávnost**
- **bezúhonnost** (dokládá se výpisem z rejstříku trestu)
- **zdravotní způsobilost** (dokládá se lékařským posudkem o zdravotní způsobilosti)
- **odborná způsobilost dle zákona č. 108/2006 Sb.** (vyšší odborné vzdělání v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost, vysokoškolské vzdělání zaměřené na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku)

Dále je předpokladem orientace:

- **znalost zákonů:**

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- metodické postupy MPSV v oblasti NRP
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Směrnice MPSV č.j. 2013/26780-21 o stanovení rozsahu evidence dětí a o obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí ze dne 19.9.2013
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě)

Sociální pracovníci v rámci své agendy řeší zejména:

- zastupují děti v soudních a jiných řízeních, pokud je nemohou zastoupit jejich rodiče z důvodu kolize zájmů (soud dětem jmenuje pro soudní řízení tzv. „kolizního opatrovníka“, zpravidla orgán sociálně-právní ochrany, který hájí zájmy dětí)
- situaci dětí, které se ocitly bez jakékoliv péče, jejichž život nebo příznivý vývoj jsou vážně ohroženy
- pravidelně vyhodnocují situaci dítěte a jeho rodiny, v odůvodněných případech sestavují individuální plán ochrany dítěte
- pořádají případové konference
- poskytují pomoc a poradenství dětem a jejich rodičům nebo osobám odpovědným za výchovu
- vykonávají funkci opatrovníka a poručníka
- vykonávají poručenství jako veřejný poručník do doby, kdy soud jmenuje dítěti poručníka nebo dokud se poručník neujme funkce
- podávají návrhy k soudu na vydání předběžného opatření u dítěte, jež se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny
- podávají návrhy k soudu dle § 14 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a podněty na stanovení výchovného opatření
- řeší svěřením dítěte do náhradní rodinné péče (do právní moci rozhodnutí)
- řeší syndrom CAN (součinnost s Policií ČR v rámci trestního řízení, výkon funkce opatrovníka v trestním řízení)
- poskytují odborné poradenství

Kurátoři pro děti a mládež řeší v rámci své agendy zejména:

- problematiku nezletilých dětí, které se dopustily činu jinak trestného a mladistvých, u nichž bylo zahájeno trestní stíhání, případně kteří se dopustili přestupku
- v rámci soudních řízení v trestních věcech mladistvých a nezletilých v pozici účastníka řízení jsou oprávněni podávat soudu návrhy a opravné prostředky
- problematiku dětí a mladistvých s opakovanými závažnými výchovnými problémy
- spolupracují se školami, s probační a mediační službou, policií, odborníky z oboru zdravotnictví, střediskem výchovné péče apod.
- podávají návrhy k soudu dle § 14 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a podněty na stanovení výchovného opatření
- spolupracují se školskými zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy, s diagnostickými ústavami a věznicemi
- spolupracují s orgány činnými v trestním řízení (police, státní zastupitelství, soudy pro mládež), zejména při poskytování součinnosti při jednotlivých úkonech a dále při zjišťování poměrů mladistvé či nezletilé osoby
- pravidelně vyhodnocují situaci dítěte a jeho rodiny, v odůvodněných případech sestavují individuální plán ochrany dítěte
- pořádají případové konference
- spolupracují s kurátorem pro dospělé

Sociální pracovníci v rámci agendy NRP řeší zejména:

- poskytují poradenství v oblasti náhradní rodinné péče (osvojení, péče jiné osoby, pěstounská péče na přechodnou dobu, pěstounská péče a poručenská péče, pokud poručník o dítě fakticky pečuje)
- pravidelně sledují vývoj dětí, které byly svěřeny do péče jiné osoby, pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu
- vykonávají funkci opatrovníka nebo poručníka nezletilých dětí
- vykonávají poručenství jako veřejný poručník do doby, kdy soud jmenuje dítěti poručníka nebo dokud se poručník neujme funkce
- vyjadřují se k uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče a sledují její naplňování
- podávají návrh k soudu na vydání předběžného opatření u dítěte, jež se ocitlo bez jakékoliv péče nebo je-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohrožen nebo narušen
- podávají návrhy k soudu dle § 14 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a podněty na stanovení výchovného opatření
- Ve věcech zprostředkování osvojení a pěstounské péče:
- vyhledávají děti vhodné k osvojení nebo ke svěřeni do pěstounské péče nebo pěstounské péče na přechodnou dobu
- vyhledávají osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny
- vedou spisovou dokumentaci osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny a její kopii postupují na krajský úřad

Právník odboru sociálních věcí spolupracuje s pracovníky OSPOD zejména:

- podílí se na plnění úkolů oddělení sociálně-právní ochrany dětí v rozsahu působnosti obce, obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) a souvisejících právních předpisů:

- poskytuje právní pomoc při výkonu opatrovnictví dítěte, jehož opatrovníkem byl jmenován orgán SPOD, včetně pomoci při zajišťování výkonu funkce opatrovníka pro správu jmění dítěte
- poskytuje právní pomoc při výkonu poručenství dítěte, u kterého vykonává orgán SPOD funkce veřejného poručníka
- poskytuje právní pomoc při podávání návrhů soudu nebo při podávání odvolání proti rozhodnutí soudu
- poskytuje právní pomoc nebo se jinak podílí na vedení správního řízení podle zákona o SPOD, zejména řízení o uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc, řízení o uložení výchovného opatření řízení o uložení pořádkové pokuty a řízení o přestupcích proti zákonu o sociálně-právní ochraně
- poskytuje právní pomoc při podávání oznámení orgánům činným v trestním řízení o skutečnostech nasvědčujících spáchání trestného činu nebo při podávání oznámení jiným správním orgánům o důvodném podezření na spáchání přestupku
- poskytuje právní pomoc v souvislosti s plněním povinností a oprávnění orgánu SPOD podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.